

СУЧАСНИЙ СТАН ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

*О. Г. Вагонова, д. е. н., професор, НТУ «Дніпровська політехніка», vagonova@ntu.org.ua,
orcid.org/0000-0001-6553-7771,*

*С. В. Госалова, аспірант, НТУ «Дніпровська політехніка», Fruit@gmail.com,
orcid.org/0000-0003-1972-1417,*

*Є. В. Терехов, к. е. н., доцент, НТУ «Дніпровська політехніка», terehoff@t-online.de,
orcid.org/0000-0002-4816-6072*

Методологія дослідження. Результати отримані за рахунок застосування методів: статистичного – при дослідженні емпіричних показників, що характеризують рівень інноваційної активності промислових підприємств; порівняння – при співставленні рівнів фінансового забезпечення інноваційної діяльності в Україні та світі; наукового узагальнення та систематизації – при визначенні доцільних напрямів розвитку інноваційної діяльності промислових підприємств.

Результати. Проаналізовано сучасний стан інноваційної активності промислових підприємств в Україні. Надана характеристика умовам інноваційної діяльності на промислових підприємствах. Обґрунтовано, що в сучасному ринковому середовищі діяльності промислових підприємств впровадження інновацій є засобом забезпечення їх конкурентоспроможності та досягнення ефективності виробництва. Оцінено закордонний досвід розробки інновацій у промисловому секторі. Визначено найбільш актуальні напрями інноваційної активності промислових підприємств, серед яких найбільш важливими є вдосконалення технології виготовлення продукції та поліпшення її функціональних властивостей.

Новизна. Запропоновано методичні основи обґрунтування доцільного напрямку удосконалення моделі інноваційного розвитку промислового підприємства. Визначено фактори інноваційної активності промислового підприємства.

Практична значущість. Встановлено, що перехід на інноваційну модель розвитку промислового підприємства необхідно здійснювати на основі змін в управлінні внутрішнім середовищем підприємств, відповідно до чого у статті подано рекомендації стосовно організаційних перетворень, що позитивно впливатимуть на інноваційний потенціал відповідного суб'єкта господарювання.

Ключові слова: інноваційна активність, промислове підприємство, вид інновацій, ефективність, виробництво, ринок, конкурентоспроможність.

Постановка проблеми. Промисловість в Україні є ключовим сектором економіки, темпи розвитку якого визначають динаміку процесів, пов'язаних з трансформацією економічних систем в цілому. Завдяки продукції промисловості підвищується ефективність суспільного виробництва, створюється найбільше робочих місць та, відповідно, зростає економічний потенціал регіонів. Проте слід відзначити, що збереження конкурентоспро-

можності вітчизняної промисловості є можливим лише за побудови її інноваційної моделі розвитку. Натомість, нині спостерігається низький рівень інноваційної активності промислових підприємств в Україні (не більше 17% підприємств систематично впроваджують інновації), що актуалізує необхідність подальшої оцінки можливостей зростання інноваційного потенціалу промислового виробництва.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми впровадження інновацій нині займають чільне місце серед публікацій, присвячених проблемам розвитку промислового сектору України. Слід зазначити, що впровадження інновацій у промисловості, як правило, пов'язане з суттєвими витратами, великим ризиком неповернення коштів, що об'єктивно зменшує можливості відповідних підприємств стосовно реалізації інноваційних заходів та проектів. Проте багато дослідників вбачають саме в розробці інновацій єдиний шлях модернізації та підвищення ефективності промислового виробництва.

У роботі [1] зазначається, що вирішення проблем інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності підприємств полягає у першу чергу в обґрунтуванні теоретико-методичних підходів для збільшення обсягів притоку інвестицій. Постійні зміни інноваційної активності промислових підприємств України, спричинені фінансово-економічними кризами початку XXI ст., вимагають подальших досліджень у цьому напрямі.

А. О. Касич, К. О. Канунікова [2] вказують, що інноваційна діяльність промислових підприємств вже давно стала головною умовою їх конкурентоспроможності та вимагає системного управління. Дослідники наголошують на важливості визначення чинників, які призводять до зниження рівня інноваційної активності вітчизняних промислових підприємств.

Амоша О. І., Саломатіна Л. М. зазначають важливість виявлення особливостей інноваційного розвитку промислових підприємств у регіонах України, розкриття проблем розробки інновацій і визначення напрямів їх вирішення [3].

Таким чином, дослідження проблем оцінки рівня інноваційної активності промислових підприємств та чинників її підвищення становлять важливий напрям наукових досліджень, скерованих на забезпечення зростання інноваційного потенціалу вітчизняної промисловості.

Формулювання мети статті. Метою даної роботи є визначення сучасного стану інноваційної активності промислових підприємств та чинників, що сприяють підви-

щенню її рівня, обґрунтування засад переходу промислового підприємства на інноваційну модель розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Загальні тенденції розвитку ринкових економічних систем свідчать, що найефективнішою є діяльність суб'єктів господарювання, котрі обирають саме інноваційну модель розвитку. Для успішного господарювання в сучасних економічних умовах, для зміцнення позицій підприємства на ринку важливо постійно удосконалювати існуючі товари, технології виробництва, методи їх реалізації, впроваджувати технічні нововведення, розробляти нові товари й виводити їх на ринок.

Підприємство, яке спирається на інновації, змушене як удосконалювати виробничу базу (матеріально-технічне забезпечення, структуру збутової мережі, систему руху товарів) так і перебудовувати організаційну структуру управління для пошуків стратегічних шляхів зростання конкурентоспроможності. На цій основі розширюються адаптаційні можливості підприємства до динаміки середовища ринку. Напрямок (розробка) інноваційного розвитку повинен відповідати як внутрішньому так і зовнішньому середовищу, що зумовлений ринком (ринковим можливостям та загрозам) із врахуванням темпів розвитку науково-технічного прогресу і спричинений змінами мікро- і макросередовища.

Для промислового підприємства технологічні та продуктові інновації, що мають найбільший вплив на його сталий економічний розвиток, можна розділити на такі основні категорії:

- інновації, пов'язані зі способом виготовлення продукту;
- зі зміною характеристик продукту;
- зі зміною асортименту продукції.

До інновацій першого типу відносять, наприклад, заміну і модернізацію обладнання, використання нової сировини. До інновацій другого типу слід віднести надання нових функцій продукту, збільшення терміну зберігання, підвищення корисності та ін. Інновації третього типу пов'язані зі зміною асортименту продукції. В асортиментному ряді продукції підприємства має бути при-

сутніми 75–85% продукції, яка забезпечує найбільший дохід. Інші 15–25% – продукція, життєвий цикл якої закінчується або лише починається.

Крім технологічних та продуктових інновацій розрізняють ринкові інновації (пов'язані зі створенням нових ринків збуту), освоєння нових джерел постачання сировини та матеріалів (маркетингова інновація) та зміна структури управління підприємством.

Інноваційну активність виробників визначають такі групи факторів [1]:

1. Зовнішні загальноекономічні чинники (політичні, правові чинники, тенденції інноваційної діяльності в державі, розвиток інноваційної інфраструктури тощо), які відбивають вплив макросередовища.

2. Зовнішні регіональні фактори (частка регіону в інноваційній діяльності держави, обсяг і структура інноваційних інвестицій регіону, його інноваційна інфраструктура, підтримка інновацій регіональними органами влади, інвестиційна привабливість регіону тощо).

3. Внутрішні фактори (галузева приналежність підприємств, наявність пільг і державної підтримки, матеріальних, фінансових, інформаційних та трудових ресурсів, фінансовий стан і результати діяльності виробника тощо).

Перші дві групи факторів визначають загальні умови інноваційної діяльності на рівні країни, регіону та галузі, інтенсивність процесів з розробки інновацій на рівні зовнішнього середовища діяльності. До зовнішнього середовища розробки інновацій підприємство може лише підлаштовуватися, розробляючи стратегію своєї інноваційної діяльності. Натомість у підприємства є можливість створювати управлінське середовища для позитивного впливу на внутрішні чинники інноваційної діяльності. До найважливіших внутрішніх чинників слід відносити:

- інноваційна стратегія;
- інноваційним менеджмент;
- інноваційна культура;
- стиль управління;
- участь працівників в інноваційному процесі;
- розвиток кваліфікації та компетентностей працівників.

Водночас, до стримуючих чинників інноваційної активності промислових підприємств слід віднести недостатню мотивацію співробітників до участі в інноваційних процесах, особливо за рахунок матеріальної мотивації, нестача коштів на інноваційні розробки та технічну модернізацію виробництва, неготовність керівництва йти на ризик, пов'язаний з розробками інновацій, труднощі з комерціалізацією результатів інноваційних розробок, відсутність позитивного досвіду впровадження інновацій, низький платоспроможний попит на інноваційну продукцію, недосконалість методик оцінки потреби підприємства у здійсненні інноваційних розробок, незрілість інноваційної інфраструктури тощо.

У дослідженні [3] зазначається, що для виготовлення сучасної високотехнологічної продукції необхідно здійснити технічне переоснащення підприємств, оскільки спрацьованість основних фондів у галузях промисловості дорівнює 65–75%, а машин і устаткування, обчислювальної техніки і вимірювальних приладів є набагато вищою і в деяких випадках сягає 85–90%.

Названі чинники тісно пов'язані між собою та формують інноваційну активність суб'єктів господарювання. Зовнішнє середовище може як обмежувати, так і сприяти інноваційному розвитку. Інноваційну активність промислових підприємств країни (або регіону) можуть відображати наступні показники:

- 1) питома вага підприємств, що впроваджують інновації;
- 2) питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової продукції;
- 3) кількість освоєних інноваційних видів продукції;
- 4) кількість впроваджених нових технологічних процесів (у т. ч. маловідходних та ресурсозберігаючих);
- 5) зміна рівня матеріаломісткості та енергомісткості продукції;
- 6) зміна екологічної безпеки продукції впродовж етапів її життєвого циклу;
- 7) питома вага витрат на маркетингові інновації у структурі витрат на реалізацію продукції;

8) питома вага працівників, що пройшли підвищення кваліфікації за напрямом інноваційної діяльності підприємства.

Водночас, слід зауважити, що стійкість економічної системи будь-якого виду час від часу порушується, особливо у випадку несумісності внутрішніх і зовнішніх її факторів. Однією із головних внутрішніх сфер, що стримує інноваційний розвиток галузі, вважається слабкий технологічний розвиток виробництва.

На практиці відбувається зниження інвестиційної активності промислових підприємств з року в рік. Так, наприклад, частка кількості інноваційно активних промислових підприємств у 2017 році становила 16,2%, на-

томість у 2019 році – 13,8% (в ЄС цей показник становить 49%) [4]. Це означає, що вітчизняні промислові підприємства є вразливими перед ринковими змінами, особливо враховуючи те, що розробка інновацій потребує систематичних заходів з розробки нововведень та їх комерціалізації. Якщо подивитися структуру інноваційної діяльності промислових підприємств у 2019 році, то приблизно однакову вагу займають процеси впровадження інноваційних видів продукції (2148 од.) та впровадження нових технологічних процесів (2318 од.) [5].

Динаміку зміни кількості інноваційно активних підприємств в Україні відображено на рис. 1.

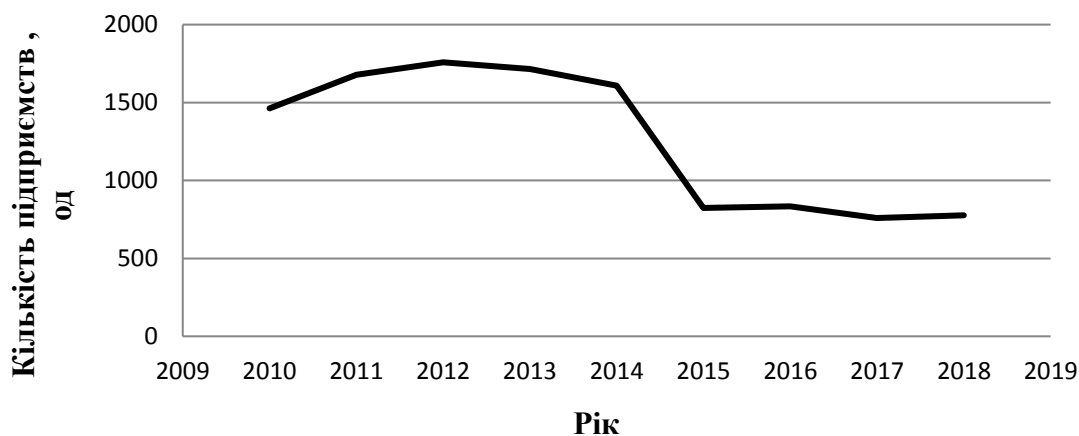

Рис. 1. Кількість інноваційно активних промислових підприємств в Україні (2010–2018 рр.) , од [6]

Виходячи з рис. 1, можна зробити висновок, що впродовж останніх років в Україні спостерігається суттєве зниження абсолютної кількості інноваційно активних промислових підприємств, що частково можна пояснити тим, що частина території країни з промисловим виробництвом стала невідконтрольною Україні та, в цілому, погіршенням кон'юнктурної складової ринку промислової продукції. У загальному обсязі реалізованої продукції промислових підприємств частка інноваційної продукції у 2019 році становила лише 1,3% [7]. Така ситуація вкрай негативно впливає на її конкурентоспроможність та можливість в подальшому впроваджувати інновації, виготовляти більш технологічно складні види продукції. Наразі стають затребуваними екологічність виробів промисло-

вості, її функціональність та можливість використання в автоматизованих виробничих процесах. Продукція промисловості повинна характеризуватись економічністю виготовлення, низькою ресурсомісткістю та високим рівнем доданої вартості. Занадто повільне оновлення продукції промислових підприємств, затягування життєвого циклу продукції на етапі розробки та випробувань створює загрози для її реалізації на глобалізованих ринках, що характеризуються динамічністю процесів.

Інноваційна активність промислових підприємств в Україні напряму залежить від результатів їх господарської діяльності, адже найбільшим джерелом фінансування інновацій на промислових підприємствах є їх власні кошти (рис. 2).

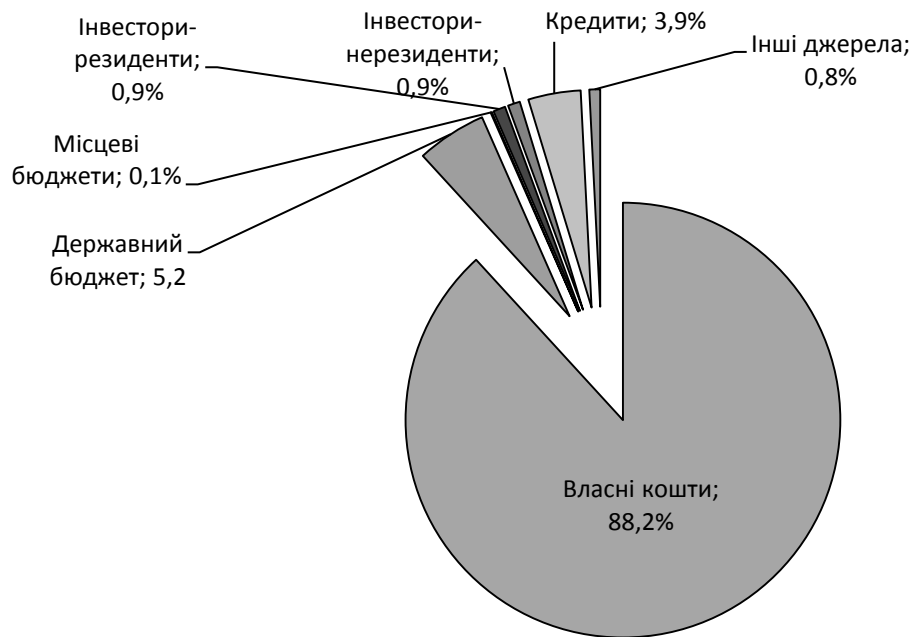

Рис. 2. Витрати на інновації за джерелами фінансування промислових підприємств в Україні у 2018 р.

На противагу цьому, підхід щодо організації фінансування інноваційної діяльності, що орієнтований на багато джерел, забезпечує швидке і ефективно впровадження інновацій та їх комерціалізацію, можливість розподілити фінансові ризики між багатьма учасниками.

Необхідно зазначити, що ускладнення умов ведення бізнесу, загострення конкуренції на ринках промислової продукції обмежують можливості підприємств самостійно фінансувати інноваційні розробки. У цьому аспекті є важливим підвищувати частку витрат на наукові дослідження у складі ВВП за рахунок держбюджету, місцевих бюджетів, грантів, зовнішніх інвестицій, адже цей показник безпосередньо визначає вартість інноваційної продукції у складі ВВП наступного періоду.

Емпірично виявлено високу та стійку залежність технологічного рівня розвитку країни від наукоємності ВВП. Показник розраховується як відношення витрат на наукові дослідження до обсягу ВВП. Так при значенні цього показника 0,4–0,5% наука виконує соціально-культурну функцію; 0,6–0,9% – підтримує сформований технологічний потенціал; при значенні вище 0,9% – забезпечує економічний розвиток суспільства [8]

Наприклад, у Німеччині у 2017 році витрачено 3,02% ВВП на наукові дослідження, у середньому по ЄС – 2,03%. У цьому ж році

цей показник в Україні становив лише 0,45% [9], що свідчить про відсутність передумов до структурних змін в економіці у бік заснування технологічно більш складних виробництв. У цілому по Європейському союзу показник наукоємності ВВП збільшився з 1,77% у 2000 р. до історично найбільших 2,06% від ВВП у 2017 р.

Бюджетне фінансування інноваційної діяльності в Україні спрямовується переважно державою на проведення НДДКР. У 2018 році 92,6 % від загального обсягу фінансування припадало на НДДКР, 5,34 % – на маркетинг та рекламу, і лише 1,09 % – на придбання машин, обладнання та програмного забезпечення [3].

Для зміни моделі фінансування та ресурсного забезпечення інноваційних розробок у промисловості, необхідно посилювати зв'язок між наукою, бізнесом та державою. Фірми мають ставати інноваторами, отримуючи доступ до державного наукового потенціалу. Тобто промислові підприємства повинні ініціювати інноваційні процеси, а державні науково-дослідні установи виконувати цільові дослідження на замовлення виробничого сектору, з розподілом витрат між підприємствами та державним фінансуванням. Не останню роль в підвищенні інноваційного потенціалу промислових підприємств могло б бути запровадження пільгового оподаткування фінансових результатів, отриманих від

реалізації інноваційної продукції протягом відповідного податкового періоду.

Серед найважливіших напрямів інноваційного розвитку промислових підприємств слід визначити подальше удосконалення продукції в аспекті інтеграції до її характеристик сучасних цифрових технологій, пов'язаних з експлуатацією виробів. Розширення асортименту виробів з різним співвідношенням ціна-якість також сприятиме охопленню більш широких верств споживачів. Важливим є зміна пріоритетів розвитку промислового виробництва на користь тих галузей, які здатні створювати високотехнологічну продукцію та відходять від сировинної моделі розвитку національної економіки. Інноваційна політика підприємства повинна враховувати особливості тієї галузі, до якої воно належить, намагатися забезпечити ефективне використання наявних ресурсів, будувати партнерські відносини з усіма потенційними стейкхолдерами інноваційного процесу. При цьому, при прийнятті управлінських рішень важливим є визначення ефектів від впровадження інновацій за напрямками їх формування (економічні, технологічні, соціальні, екологічні). Серед перспективних напрямів підвищення інноваційного потенціалу промислового підприємства слід відзначити необхідність розвитку командних методів роботи серед персоналу, підвищувати кваліфікацію тих працівників, діяльність яких пов'язана з інноваційними розробками.

Промислові підприємства повинні бути готові до зміни напрямів своєї діяльності, диверсифікації створюваної продукції та пошуку нових ринків збуту. Кожен з цих напрямів розвитку підприємства у ринковому середовищі передбачає інноваційне забезпечення запланованих змін.

Висновки. Промислові підприємства в Україні є основними суб'єктами ринкової економіки, від конкурентоспроможності яких залежить конкурентоспроможність національної економіки в цілому. Тому впровадження інновацій на промислових підприємствах слід розглядати як постійний процес, скерований на створення продукції та організації процесів виробництва, що є більш ефективними, ніж їх існуючі аналоги у ринковому середовищі. Проте найбільша частка інновацій у промисловому секторі України є

новими тільки на рівні підприємства, на галузевому рівні зберігається високий рівень інертності технологічних та організаційних перетворень. Встановлено, що низький рівень інноваційної активності вітчизняних промислових підприємств зумовлюється низьким рівнем інноваційної культури, недостатнім фінансовим забезпеченням розробок, відсутністю тісної взаємодії між усіма зацікавленими сторонами інноваційного процесу на рівні держава, регіон та бізнес-середовище. Задля активізації інноваційної активності промислових підприємств необхідно більш точно оцінювати ефекти від впровадження інновацій, підвищувати рівень державної підтримки інноваційних розробок, розвивати систему управління інноваціями на підприємстві за рахунок підвищення кадрового забезпечення інноваційної діяльності.

Література

1. Романова Т. В. Шляхи підвищення інноваційної активності промислових підприємств України / Т. В. Романова, Л. О. Іванець // Ефективна економіка. – № 1. – 2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3732_
2. Касич А. О. Інноваційна активність підприємств України: динаміка, проблеми та шляхи вирішення / А. О. Касич, К. О. Канунікова // Інвестиції: практика та досвід. – № 22. – 2016. – С. 21–24.
3. Амоша О. І. Інноваційний розвиток промислових підприємств у регіонах: проблеми та перспективи / О. І. Амоша, Л. М. Саломатіна // Економіка України. – 2017. – 3(664). – С. 20–34.
4. Впровадження інновацій на промислових підприємствах. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>.
5. Україна у цифрах 2019. Статистичний збірник. – Київ: Державна служба статистики України, 2020. – 46 с.
6. Наукова та інноваційна діяльність України. Статистичний збірник. – Київ: Державна служба статистики України, 2019. – 108 с.
7. Впровадження інновацій на промислових підприємствах. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>.
8. Johannes Göbel. Fünf Gründe für Deutschlands Innovationskraft. 25.07.2018. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.deutschland.de/de/topic/wirtschaft/innovationen-in-deutschland-fuenf-wichtige-faktoren>. Zuletzt aufgesucht am 01.09.2020.

9. Здійснення наукових досліджень і розробок у 2017 році. Експрес-випуск. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2018/05/73.pdf>

References

1. Romanova, T.V., & Ivanets, L.O.. (2015). Shliakhy pidvyshchennia innovatsiinoi aktyvnosti promyslovykh pidpriemstv Ukrainy. *Efektivna ekonomika*, (1). Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3732>.
2. Kasych, A.O., & Kanunikova, K.O. (2016). Innovatsiina aktyvnist pidpriemstv Ukrainy: dynamika, problemy ta shliakhy vyrishennia. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, (22), 21-24.
3. Amosha, O.I., & Salomatina, L.M. (2017). Innovatsiinyi rozvytok promyslovykh pidpriemstv u rehionakh: problemy ta perspektyvy. *Ekonomika Ukrainy*, 3(664). 20-34.

4. Vprovadzhennia innovatsii na promyslovykh pidpriemstvakh. Derzhavna sluzhba statystryky Ukrainy. Retrieved from <http://ukrstat.gov.ua/>.

5. Ukraina u tsyfrakh 2019. (2020). Kyiv: Derzhavna sluzhba statystryky Ukrainy.

6. Naukova ta innovatsiina diialnist Ukrainy. (2019). Kyiv: Derzhavna sluzhba statystryky Ukrainy.

7. Vprovadzhennia innovatsii na promyslovykh pidpriemstvakh. Kyiv: Derzhavna sluzhba statystryky Ukrainy. Retrieved from <http://ukrstat.gov.ua/>.

8. Johannes Göbel. Fünf Gründe für Deutschlands Innovationskraft. 25.07.2018. Retrieved from <https://www.deutschland.de/de/topic/wirtschaft/innovation-in-deutschland-fuenf-wichtige-faktoren>. Zuletzt aufgesucht am 01.09.2020.

9. Zdiysnennia naukovykh doslidzhen i rozrobok u 2017 rotsi. Ekspres-vypusk. Derzhavna sluzhba statystryky Ukrainy. Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2018/05/73.pdf>

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ УКРАИНЫ

А. Г. Вагонова, д. э. н., профессор, НТУ «Днепро́вская политехника»,

С. В. Госалова, аспирант, НТУ «Днепро́вская политехника»,

Е. В. Терехов, к. э. н., доцент, НТУ «Днепро́вская политехника»

Методология исследования. Результаты получены за счет применения методов: статистического – при исследовании эмпирических показателей, характеризующих уровень инновационной активности промышленных предприятий; сравнения – при сопоставлении уровня финансового обеспечения инновационной деятельности в Украине и за рубежом; научного обобщения и систематизации – при определении целесообразных направлений развития инновационной деятельности промышленных предприятий.

Результаты. Проанализировано современное состояние инновационной активности промышленных предприятий в Украине. Дана характеристика условиям инновационной деятельности на промышленных предприятиях. Обосновано, что в современной рыночной среде деятельности промышленных предприятий внедрение инноваций является средством обеспечения их конкурентоспособности и достижения эффективности производства. Оценен зарубежный опыт разработки инноваций в промышленном секторе. Определены наиболее актуальные направления инновационной активности промышленных предприятий, среди которых наиболее важными являются совершенствование технологии изготовления продукции и улучшение ее функциональных свойств.

Новизна. Предложены методические основы обоснования целесообразного направления совершенствования модели инновационного развития промышленного предприятия. Определены факторы инновационной активности промышленного предприятия.

Практическая значимость. Установлено, что переход на инновационную модель развития промышленного предприятия необходимо осуществлять на основе изменений в управлении его внутренней средой, в соответствии с чем в статье даны рекомендации относительно организационных преобразований, которые положительно влияют на инновационный потенциал соответствующего субъекта хозяйствования.

Ключевые слова: инновационная активность, промышленное предприятие, вид инноваций, эффективность, производство, рынок, конкурентоспособность.

CURRENT STATE OF INNOVATIVE ACTIVITY AT INDUSTRIAL ENTERPRISES OF
UKRAINE

O. H. Vagonova, D.E., Professor, Dnipro University of Technology,

S. V. Gosalova, Post-graduate student, Dnipro University of Technology,

E. V. Terekhov, Ph. D (Econ.), Associate Professor, Dnipro University of Technology

Methods. The results are obtained through the use of methods: statistical – in the depiction of empirical indicators that characterize the level of innovation activity of industrial enterprises; comparison – when comparing the level of financial support for innovation in Ukraine and abroad; scientific generalization and systematization – in determining the appropriate areas of innovation of industrial enterprises.

Results. The current state of innovative activity of industrial enterprises in Ukraine is determined. The characteristic of conditions of innovative activity at the industrial enterprises is given. It is substantiated that in the modern market environment of industrial enterprises the introduction of innovations is a means of ensuring their competitiveness and achieving production efficiency. Foreign experience in developing innovations in the industrial sector is evaluated. The most relevant areas of innovation activity of industrial enterprises are identified, among which the most important are the improvement of manufacturing technology and improvement of its functional properties.

Novelty. The methodical bases of substantiating the expedient direction of improvement of model of innovative development of the industrial enterprise are represented. The factors of innovative activity of an industrial enterprise are determined.

Practical value. It is established that the transition to an innovative model of industrial enterprise development should be carried out on the basis of changes in the management of the internal environment of enterprises, according to which recommendations are given concerning organizational transformations that will positively affect the innovation potential of a business entity.

Keywords: innovation activity, industrial enterprise, type of innovations, efficiency, production, market, competitiveness.

Надійшла до редакції 22.08.20 р.